

Cena egzemplarza
30 groszy
Prenumer. miesięczna
zł. 1,—
Konto P.K.O. 16.703

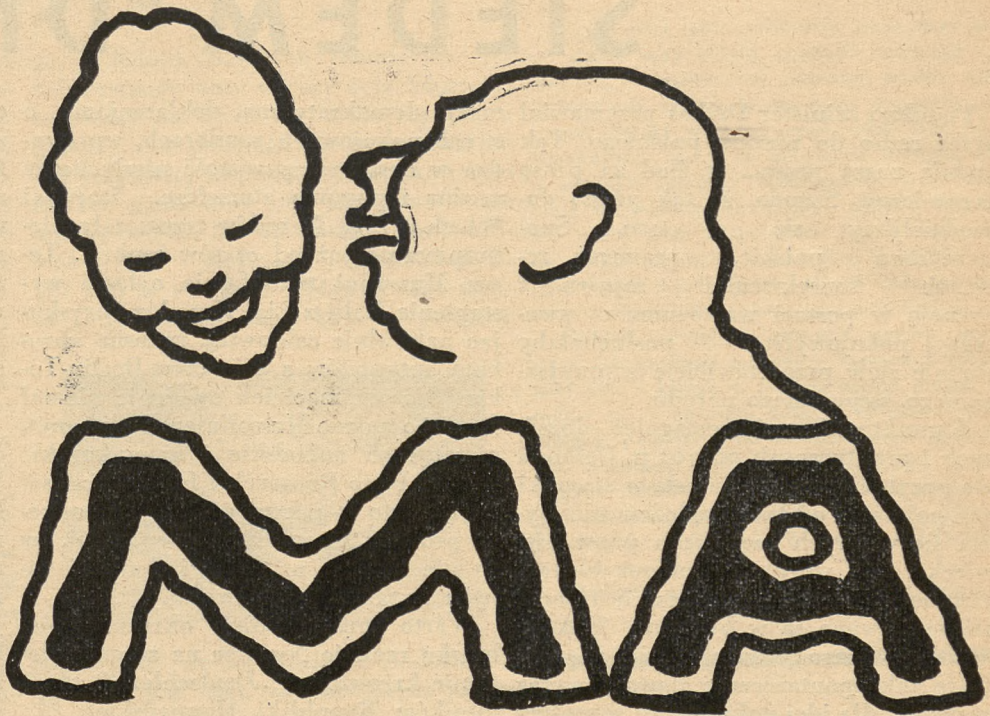
Warszawa,

19 grudnia 1937 r.

Niedziela

TYGODNIK

FAMA

Dziś w numerze:

7 Dni —

Prowokacja

Leaderzy
stronnicztww
parlamen-
cie
angielskim
oświadczająCzy pokój
za cenę
kolonii?Kiedy ludzi
jeszcze nie
byłoPrzegląd
SportowyKosmetyka
NowelaDodatek
dla dzieci

PLOTECZKI MIĘDZYNARODOWE

Berlin. Stettinerbahnhof, 8-a rano. Nord-express zadyszany zatrzymuje się pod wysokim szklanym sklepieniem dworca. Świeżo ogolony, elegantszy jeszcze niż zwykle ambasador Francji, André François Poncet wskazuje na stopień.

Mężczyzna, nieco ciężki, bardzo correct o typie wybitnie niemieckim idzie za nim. Prezentacja: „Pan Yvon Delbos. Pan von Neurath”. Poruszenie między współpracownikami francuskiego ministra spraw zagranicznych i towarzyszącymi mu dziennikarzami. Drzwi wagonu salonowego zatrzymują się. Po raz pierwszy od czasu wizyty w Paryżu kanclerza Brüninga mężowie stanu odpowiedzialni za politykę zagraniczną Niemiec i Francji wymieniają poglądy.

Polityka jest jak meteorologia. Stan atmosfery jest tu czynnikiem decydującym. Uciśk dłoni, uśmiech i oto tworzy się jedno z tych wysokich ciśnień barometrycznych, które zwiastują czas spokojny i pogodny. P. Delbos zdaje się mieć szczęśliwy dar wywoływania uczuć sympatii. Serdeczne porozumienie w Londynie, uśmiechy w Berlinie, uprzejmości w Warszawie, entuzjazm w Pradze: są to zwycięstwa metod pacyfistycznych demokracji. Metoda układna par excellence: szczere, otwarte rozmowy, omawianie raczej wspólnych punktów widzenia niż brutalne zaznaczenie różnic, wzajemna kurtuazja na każdym kroku.

Spotkania nawet bardzo serdeczne partnerów ośi Berlin—Rzym i entuzjastów krucjaty antykomunistycznej stanowią szczególny kontrast z przyjacielskim tournée francuskiego ministra. — Rewie i parady następują po sobie: stosunki wzajemne nie mają żadnych cech serdeczności i prostoty. — Obserwują się wzajemnie. Pogoda jest zbyt piękna: powietrze ciężkie, upalne, które często poprzedza burzę. P. Stojadinović, premier Jugosławii, zaproszony pośpiesznie do Rzymu, przed przybyciem P. Delbos do Belgradu, widzi przed sobą spektakl siły faszystowskiej. Słucha hasła, ale wnioski zachowuje dla siebie, jeżeli w ogóle znajduje w swym umyśle rozwiązanie sytuacji, która nemieszcza go pomiędzy Italią i Małą Ententą, to znaczy pomiędzy ośią Berlin—Rzym i Londyn—Paryż.

Założmy się, że p. Stojadinović posłucha mowy Francji chętniej i mając mniej ukrytych myśli. Prawda, że mowa ta, zyskała z latami na humanitaryzmie. Podróż p. Delbos stanowi szczególny kontrast z podróżą p. Bartou w r. 1934; obecnie nie chodzi już o zorganizowanie Europy przeciwko Niemcom, wyłączenie ich ze współpracy międzynarodowej, al wręcz przeciwnie, chodzi o znalezienie sposobu wciągnięcia do tej współpracy kraju, który dusi się w odosobnieniu narzuconym mu przez dumę jego przywódców.

Był sobie król, małeńki król, w każdym razie jednak król. Nazywał się Zogu. Potrzebował pieniędzy dla swego państwa i dla siebie. Jego państwo? Góry. Góry poddane jego panowaniu przez ciekawy przypadek; przypadek historyczny. Liczni królowie pożądali tych gór, ale ponieważ byli zbyt liczni, postanowiono nie dać ich żadnemu z nich; w ten sposób w r. 1912 narodziła się Albania.

Zogu był uszczęśliwiony, że ma tron. Ale straszliwie potrzebował pieniędzy, ponieważ podatki nie wpływały, a poddani jego byli zresztą bardzo nieliczni. O równowadze budżetowej nie było już mowy nawet w Albanii. Co zaś do równowagi jego kasy osobistej był to problem, który gnębił szczególnie Jego Kr. Mość Zogu I. To też był bardzo zadowolony, kiedy jego potężne vis-à-vis Italia podpisała z nim w r. 1926 traktat przyjaźni w Tiranie; był jeszcze bardziej zadowolony, kiedy w r. 1931 il Duce zobowiązał się wypłacić mu dziesięć milionów franków złotych rocznie w dobrej brzączącej monecie w ciągu lat dziesięciu. Wzajemnie monarcha nie uważał za niestosowne, że Mussolini zbudował na granicy jego państwa fortyfikacje wojskowe, skierowane przeciwko Jugosławii. To było w epoce gdy p. Stojadinović nie przedsięwziął jeszcze podróży do Rzymu. Gdy Italia zwróciła swe ambicje ku Afryce i zawarła w konsekwencji pokój z Bagdadem, król Zogu nie wahał się dać Włochom mono-

polu na eksploatację dość bogatych pól naftowych terytorium albańskiego. Jednak w płynnej gotówce Zogu nie zobaczył nigdy więcej niż siedem milionów obiecanej subwencji rocznej. To też nie omieszczał nadstawić uszu na kilkakrotnie ponawiane kuszące propozycje Londynu. Jednak położenie ręki włoskiej na Albanii jest obecnie faktem dokonany i w ostatnich latach małe państwo pozostało wiernie wprzęgnięte do rydwanu Mussoliniego. Ta powolność pozwala J. Kr. Mości Zogu, dzięki podniesieniu wartości kraju przez kapitały i inżynierów włoskich, odgrywać rolę monarchy nowoczesnego i obchodzić z przepychem w tych dniach dwudziestą piątą rocznicę istnienia księstwa Albańskiego.

127 lat temu wstąpił na tron szwedzki marszałek Bernadotte. Wobec tego, że król Szwecji zmarł bezpotomnie szlachta kraju, miała nadzieję zdobyć przyjaźń Napoleona, powołując na tron jednego z jego marszałków w chwili, gdy miał zacząć się pojedynek między

cesarzem i carem. Opowiadają, że Bernadotte zostawszy królem Szwecji nie pokazywał się nigdy nago ani swemu lekarzowi ani lokajom: miał na ramieniu wytatuowany napis: Precz z tyranami. Trzydzięści lat temu, prawnuk marszałka, ogólnie znany pod imieniem Pana G. wstępował z kolei na tron. Król Gustaw szwedzki obchodził ten jubileusz otoczony powszechną sympatią. Kiedy wywołuje się w pamięci jego wysoką postać, każdy sobie przypomina; „Ach tak, to ten, który gra w tenisa”. I być może, że jego pochodzenie francuskie tłumaczy specjalną sympatię monarchy-sportowca dla francuskich tenisistów, i kortów stadionu Roland-Garros!

W rodzinie skandynawskiej p. G. jest dziadkiem szanowanym i kochanym. Na szwedzkim dworze utrzymały się najlepiej tradycje tych rad rodzinnych królewskich, które w innej epoce pełniły rolę naszej Ligi Narodów.

(P. C. „Vu et Lu” Paryż).

Leaderzy angielscy mówią

P. Duncan Sandys, zięć Winstona Churchilla: „Dyskusja o sprawach kolonialnych jest rzeczą zbyt ważną i szkodliwą, o ile nie mówi się równocześnie o przepisach ogólnych, opartych na rewizji wszystkich umów międzynarodowych i traktatów pokojowych. Ponieważ przepisy te dawałyby Niemcom pewne korzyści materialne, należałoby zażądać wzamian od Rzeszy, aby zaprzestała akcji antysemickiej oraz zmieniła swe stanowisko, odnośnie kościołów katolickich.

„Rozmowy francusko-angielskie mogą wydać

owoce, lub nie, ale wykażą one niezbitcie światu, że, jakkolwiek pragniemy polepszyć nasze stosunki z Niemcami i Italią, harmonia między Londynem i Paryżem pozostaje równie niewzruszona, jak wszelka oś Berlin-Rzym.

Sir Thomas Moore, leader stronnictwa większości Neville Chamberlaina:

„Sądzę, że wypowiadam opinię 5 na stu członków większości konserwatywnej w Izbie Gmin. Rozmowy angielsko-francuskie utrwal-

ły przyjaźń tych dwu narodów, przygotowując ugodę angielsko-francusko-niemiecką.

Należałoby, moim zdaniem, zastosować następującą procedurę: „10. Reforma Ligi Narodów (skasowanie 10 i 16 art. o przymusie i odpowiedzialności Niemiec za Wojnę światową)”. „20. Oddzielenie Traktatu Wersalskiego od Konwencji Genewskiej. Liga Narodów ma się stać organem pojednania, a nie prowokacji. Niemcy, Italia i Japonia mogłyby z nią współpracować, zarówno jak i Stany Zjednoczone.” „30. Niemcy mogłyby, po powrocie do Genewy, powołać się na art. 19 (pokojowa rewizja traktatów).”

„Możnaby było wówczas zbadać sprawę kolonii, wiążąc ją ściśle z następującymi kwestiami: „a) ograniczenie zbrojeń b) obniżka c) stabilizacja walut.”

LIBERAŁOWIE.

Sir Archibald Sinclair, leader stronnictwa: „Uważamy, że najszybszym i najpewniejszym środkiem umocnienia pokoju w Europie byłoby porozumienie Francji i Anglii z Niemcami, uprzystąpienie im surowców i rynków zbytu, zapewnienie, że wszelkie żądanie, uznane za słuszne przez kontrahentów, będzie spełnione, i umożliwienie im dostępu do kolonii.

„Ugoda taka musi jednak zostać oparta na zasadzie równości praw i konstytucyj wszystkich narodów.

„Uważamy jednak, że przyjaźń demokracji francuskiej i angielskiej nie przestaje być ową siłą, którą przeciwstawić można nieporządkom w Europie.”

NARODOWA PARTIA ROBOTNICZA.

P. Harlod Nicholson, dyplomata, pisarz i polityk:

(dokończenie na stronie 2-ej)

Prowokacja

Odnosi się wrażenie, że, mimo zbrojnych wyczynów w Chinach, Japonia bojeje nad tym, iż uwaga opinii międzynarodowej, zajętej w chwili obecnej nowowytworzoną sytuacją w Europie, odwraca się od wydarzeń na Wschodzie. Wobec tego, dowództwo armii japońskiej uznało za stosowne odbyć marsz triumfalny przez dzielnicę międzynarodową w Szanghaju.

Ale cel ten został mocno przeholowany: najbardziej nawet cynicznie usposobieni politycy i ludzie interesu zostali do głębi poruszeni. W świetle tego, czyżby zresztą załagodzono go incydentu, spostrzeżono się, że ambicje japońskie oraz siły, będące do ich dyspozycji, przekroczyły wyliczenia dyplomatów. I jeszcze raz, zbyt późno, dało się stwierdzić, że polityka jest najgorszym złem

ze wszystkich. „Nie przeszkadzajcie”, mówiono, gdy Italia zajmowała Abisynię. „Mussolini stawia na ostatnią kartę; wyczerpie się i przegra”. „Nie przeszkadzajcie, powtarzano, w Hiszpanii, obie strony wzajemnie się wyniszczą. My, kapitałisi, będziemy zwycięzcami w tej wojnie”. Nie przeszkadzajcie... „Eksploracja japońska zostanie na długie lata unieruchomiona w Chinach, Japonia będzie osłabiona. Prawdziwe dobrodziejstwo dla tych, którym groziła. Nie przeszkadzajcie... Odrodzenie narodowe i zjednoczenie Chin zostanie wstrzymane, a nam uda się utrzymać zagrożone przywileje gospodarcze... Wyliczenia, tak, ale rachunek prawdopodobieństwa nie zawsze jest zupełnie pewny...

(Vu et Lu — Paris)

SIEDEM DNI

Podobno minister Delbos przemawiał przez radio do narodu polskiego. Tak podała nasza prasa... w ślad za prasą zagraniczną. Szkoda, że tak późno dowiedzieliśmy się o tym. Społeczeństwo polskie, pragnące realnych konsekwencji sojuszu z Francją w postaci wzmocnienia gwarancji pokojowych, — posłuchałoby chętnie słów przedstawiciela zaprzyjaźnionego, wspaniałego narodu.

Z punktu widzenia osiągnięć doraznych i praktycznych podróz p. Delbos'a nie pozytywnego nie wniosła w stosunki europejskie. Pod tym względem nie myślała się w swych rachubach prasa niemiecka. Ale wbrew intencjom i pragnieniom tych, których kieszeń i serce zainteresowane są w burzeniu pokoju świata, — narody europejskie, narody, które tak spontanicznie dawały wyraz uczuciom dla idei pokoju i jej reprezentantów — nie myślą rezygnować ze swych praw do samostanowienia o swym losie.

Awantury jugosłowiańskich reakcjonistów nie zdołały zagłuszyć tego wrażenia, ale swoistą nutę dysonansu wniósł w koncert europejski premier Stojadinowicz, którego wyjazd do Rzymu w przeddzień wizyty Delbos'a stanowił krok co najmniej dziwny. Pieczęć, którą pan Stojadinowicz upiekl w Rzymie bynajmniej nie przynosi zaszczytu samodzielnej polityki jugosłowiańskiej. Tymczasem, trójpierścienierze wojenne, osłaniając swe gwałtowne uderzenia w pokojową konstytucję, tak mozolnie wznoszącą i cementowaną przez dypl-

mację demokratyczną, deklaracjami o swych pokojowych zamiarach, wprowadza w naszą rzeczywistość niesłychanie groźną i poępną atmosferę. Stosunki Włoch z Ligą Narodów trzeszczały niebezpiecznie już od czasów sankcji. Teraz Mussolini triumfalnie ogłasza wystąpienie Italii z Ligi Narodów, uzyskując naturalnie całkowitą, radosną aprobatę antypodów z osi Rzym-Berlin-Tokio. Głosem mącielieli wtóruje niemal zaraz po mowie Mussoliniego huk bomb, niszczących angielskie i amerykańskie okręty. Pono Roosevelt i Izba Gmin szykują się do — jak zapowiadają — ostrygo protestu. A minister Eden prosi, by go nie nużono na razie żądaniami zągania wyrażonego stanowiska.

Warto przypomnieć okrutną i nieludzką reakcję Niemiec na zbombardowanie krówniką „Deutschland“ przez lotników Republiki Hiszpańskiej. W upływny 24 godziny, a niemiecka flota, zaprotestowała w formie barbarzyńskiej napaści na nieszczęsną Almerię. Nie wątpimy, że amerykańscy i angielscy oficerowie równie dobrze umięją obchodzić się ze sprzętem wojennym. Bierność państw pokojowych, ustawicznie szarpanych i upokarzanych przez prowokacje zaczyna być irytująca, należy przeciwstawić się temu zdecydowanie. W przeciwnym razie zamienią świat w gruz i popiół. Jeszcze można uchronić świat od tej klęski.

Nie wesołe te refleksje potęgują obawy, narastające w związku z dokonywaną się aneksją Gdańska. Trudno to inaczej nazwać. Akademia, mająca na

celu zaakcentowanie i uświadomienie żywotności i wagi spraw Gdańska dla Polski, została zakazana przez komitet Rządu. Może na zasadzie wzajemnego układu z Niemcami? A w takim razie jak objaśnić gorączkową działalność Forstera w Rzeszy, objawiającą się w zorganizowaniu 100 manifestacji pod hasłem: „Gdańsk musi wrócić do Rzeszy!“

Ostatnie tygodnie przyniosły wielkie ożywienie życia politycznego w Polsce. Wbrew zamierzeniom twórców i mniej lub więcej niefortunnych kontynuatorów systemu pomajowego, tworzą nowe partie polityczne, opozycja nabiera rumieńców a nawet partie paradydowe zaczynają wykonywać jakieś — bledziutkie jeszcze — ruchy, mające świadczyć o tym, że nie toczy ich czerw starości i zniechęcenia. Konserwatyści przedzierzgnęli się w Stronnictwo Zachowawcze, Stronnictwo Pracy zwołało zjazd na Śląsku, z lubością powołując się na nazwiska swych działaczy, a PPS w rocznicę śmierci Narutowicza zorganizowało 30 bojowych zgromadzeń przeciw reakcji.

— tym ożywieniem zbiega się jeszcze jedna haussa w dziedzinie mniej chlubnej. Przez Polskę przeszła mianowicie wielka fala procesów, odkrywających grzęzawisko korupcji. Może ożywienie polityczne w Polsce zdoła w naturalnym swym rozwoju wprowadzić świeży oddech a zatem zlikwidować szerzącą się korupcję.

Obiektywnie.

Japończycy chcą darować kanonierkę Ameryce

Rząd i społeczeństwo japońskie nie szczędzą wysiłków, aby załagodzić konflikt z Ameryką, powstały na tle zatopienia kanonierki „Panay“.

Minister spraw zagranicznych Hirota pośpiesznie wysłał notę do Waszyngtonu, w której tłumaczy, iż samoloty nie mogły rozróżnić znaków rozpoznawczych kanonierki i zatopienie jej jest tylko przykrą pomyłką. Rząd japoński ubolewa głęboko z powodu incydentu i szczerze przeprosza rząd, gotów jest zapłacić odszkodowanie za wszystkie straty i ukarać winnych tego incydentu.

Również opinia japońska ze swej strony, wstrząśnięta wiadomością o żądaniu przeproszenia Roosevelta przez mikada, stara się dać Ameryce pełną satysfakcję. Prasa wywodzi, że Japonia

ność Stanów Zjednoczonych stanowi podstawowy warunek dokończenia dzieła, podjętego obecnie w Chinach.

W Stanach Zjednoczonych nastąpiło już pewne uspokojenie opinii. Dobre wrażenie zrobiła przede wszystkim nota min. Hiroty, która nadeszła do Waszyngtonu wcześniej, zanim rząd amerykański wysłał notę protestacyjną do Tokio. Satysfakcja i odszkodowanie proponowane przez Japonię uważane są w Ameryce za możliwe do przyjęcia.

Czy prezydent Roosevelt nadal upiera się przy osobistych przeprosinach przez cesarza Japonii, na razie nie wiadomo. Zdaje się, że żądanie to nie zostało nawet przekazane do Tokio.

Pewne jest w każdym razie, że ce-

DOM TOWAROWY

M. OKOŃ,
Warszawa Zielna 11, tel. 221-66

Sprzedaż za gotówkę i na długoterminowe spłaty:
Odbiorniki radiowe, Philips, Telefunken, Capello, Kosmos i inne;
jak również: Aparaty fotograficzne, patefony, płyty, zegary i biżuterię.

PROSPEKTY BEZPŁATNIE.

Czy pokój za cenę kolonij?

Francja i Anglia uzgodniły swoje poglądy w stosunku do niemieckich żądań kolonialnych. Oba te państwa posiadają wspólny program, który można sformułować w sposób następujący: nie wolno robić prezentów narodowi, który nie daje gwarancji pokojowych, o ile prezenty te mogłyby wznieć jego apetyt.

Uzgodnienie to musiało nastąpić między obu zaprzyjaźnionymi narodami, i roztropność, zalecana przez Francję, znalazła się w zupełnej harmonii z naturalnym dążeniem Anglików, aby nie przeciągnąć zbytnio struny, zwanej „sprawą kolonialną“. Wyobraźmy sobie ministra angielskiego, który oświadcza w Izbie Gmin: „Postanowiliśmy oddać Rzeszy Niemieckiej Targonikę“, lub francuskiego, zawiadamiającego Izbę Deputowanych, że Togo i Kamerun, a może nawet część Konga, przejdzie do Niemiec. W Londynie czy w Paryżu, gabinet, który przyjąłby na siebie taką odpowiedzialność, upadłby w ciągu kilku godzin. Co do Belgii, sądzę, że żaden rząd nie śmiałby żądać poświęcenia najmniejszej nawet części jej kolonii. Wystarczy przejrzeć prasę belgijską, aby się przekonać, jak reaguje ona (i to zarówno flamandzka, jak wallońska) a samą myśl, że podobna ewentualność mogłaby być wzięta pod uwagę.

Temu stanowi rzeczy przeciwstawia się sprzeciwowane stanowisko niemieckie. Wiadomo, że Hitler nie chce się zadowolić zwrotem byłych kolonij niemieckich, lecz żąda terytoriów „proporcjonalnych do wielkości potrzeb narodu niemieckiego“.

Nonsensem, oczywiście, byłoby odpowiedzieć kategorycznie „nie!“, po to, aby pójść następnie na kompromis. Dlatego ministrowie francuski i angielski postanowili:

10. Nie dawać kategorycznej odpowiedzi odmownej.

20. Wyznaczyć termin obrad, jak również warunki, bez których akt tak ważny, jak przekazanie kolonii, nie może być nawet pomyślany.

Przed wszystkim należałoby więc zwrócić się do tych państw, w których posiadaniu znajdują się b. kolonie niemieckie, względnie do wszystkich mocarstw kolonialnych z zapytaniem: „Czy byłbyście skłonni zwrócić lub podarować Niemcom pewną część waszych posiadłości?“ Odnosiłoby się to w pierwszym rzędzie do Belgii, Japonii i 3-ich Dominiiw brytyjskich, które odziedziczyły niemiecką Afrykę Południową, Afrykę i Nową Zelandię. W ten sposób, gdyby jakkolwiek rząd zażądał od swego parlamentu wyrzeczenia się kolonii, byłby to pierwszy krok w kierunku ustępstw, proporcjonalnie do korzyści, osiągniętych po Wojnie Światowej.

Ale wszystko to nie mogłoby przekonać przedstawicieli demokracji. Należy mór oświadczyć: „Niemcy stają w rządzie państw, zjednoczonych dla obrony pokoju światowego“.

BRAK MOŻNOŚCI DOWODU.

W jaki sposób, na podstawie jakich dowodów, rządy byłyby w stanie przekonać opinię publiczną, że Trzecia Rzesza zmieniła na prawdę wszelką myśl o wojnie? Tu dopiero zaczyna się prawdziwa trudność. Właściwie, istnieje jedna tylko gwarancja absolutnie pewna

(oczywiście, gdybyśmy chcieli zapomnieć o precedensach): gdyby Niemcy ograniczyli swoje zbrojenia, zaprzestali wyrobu materiału wojennego, gdyby inne państwa poszły za tym przykładem, i gdyby został stworzony organ międzynarodowy, który pełniłby rolę policji w spacyfikowanej Europie. Jest to jednak, niestety, chimera. Absolutne gwarancje nie istnieją. Żaden rząd nie będzie śmiał oświadczyć swemu narodowi, że jest przekonany, iż niebezpieczeństwo niemieckie minęło raz na zawsze.

Ktoś powiedział, że wojna była państwowym przemysłem Prus. Oznaczało to, że Prusak w wojnie jedynie widział sposób życia i powiększenia swego stanu posiadania. Czy nie można zastosować tego twierdzenia i do Trzeciej Rzeszy? Hitlerowi udało się zatrudnić sześć milionów bezrobotnych ale jak? Część zaciągnęła się do formacji wojskowych, część zaś została zatrudniona wznoszącej ciągle produkcji materiału wojennego. Zmiana orientacji niemieckiej mogłaby nastąpić tylko wówczas, gdyby na świecie zapanaowała zupełna swoboda ekonomiczna, gdyby obszerne afrykańskie i azjatyckie rynki zbytu stały otworem dla eksportu niemieckiego, inaczej, gdyby 12 milionów robotników niemieckich znalazło inne zatrudnienie, niż fabrykacja armat, samolotów i czołgów.

Gwarancje rozbrojeniowe, do których czyni aluzję komunikat londyński, są dość iluzoryczne. Czyżby Niemcy na prawdę miały zamiar wejść na drogę rozbrojenia? Byłoby to możliwe tylko w takim ustroju, w którym autarchia pozostałaby raz na zawsze zastąpiona przez swobodny ruch ludzi i towarów, w atmosferze międzynarodowej, pozbawionej przeszkód. Ale nazistowskie Niemcy wcale nie pragną tej swobody. Naucone doświadczeniem ostatnich kilku lat, wiedzą one, że jedynie siła i obawa przed jej użyciem mogą zmusić przeciwników do ustąpienia. Błędne koło, z którego nie ma wyjścia. Niektórzy mówią: „Nie dostarczymy Rzeszy surowców“, ponieważ zostaną one zużytkowane na zbrojenia“. A brak surowców jest znów powodem zbrojeń niemieckich I... da capo. Ambicja i chęć utrzymania swego prestiżu pchają Niemcy do szukania coraz to nowych materiałów, mogących zastąpić surowce (leuna, bouna, wolstra i inn.).

Oto dlaczego rozbrojenie jest mało prawdopodobne i gdyby mocarstwa znowu zebrali się na konferencję rozbrojeniową, co zresztą zostało zaniechane w 1934 roku, byłoby to równie bezcelowym, jak bezcelowym było 3 lata temu.

ILUZJA GENEWSKA.

Nie ma więc mowy o rozbrojeniu, istnieją natomiast przyczyny. Politycy francuscy i angielscy uważają, że aktem, symbolizującym dobrą wolę Niemiec, byłby powrót ich do Ligi Narodów. Instytucja ta popadła ostatnio w marazm z powodu absencji pięciu wielkich mocarstw: Stanów Zjednoczonych, Japonii, Niemiec, Brazylii i Italii. Gdyby, zdaniem tych polityków, przynajmniej niektóre z tych państw wróciły do Ligi, ta ostatnia stałaby się międzynarodowym czynnikiem pokoju światowego. Jeszcze jedna iluzja. Wszystkie te mocarstwa (z wyjątkiem Stanów Zjednoczo-

nych) wystąpiły z Ligi Narodów, ponieważ czuły się skrupowane w swojej działalności zaborczej. Możliwym jest, że państwa, które w międzyczasie zaspokoili swój apetyt, wrócić kiedyś do Ligi. Ale, jeżeli nawet przypuścimy, że Japonia i Italia zadowolą się podbojami, dokonanymi od 1931 roku, to nie da się tego powiedzieć o Niemczech. Rzesza zasiadłaby może w Lidze Narodów, ale tylko jako pani imperium kolonialnego i, oczywiście, po zaspokojeniu wśród swych ambicji w Europie Środkowej.

DRANG NACH OSTEN.

Jest rzeczą godną podziwu, że rząd brytyjski uznał w komunikacie londyńskim, iż pokojowe warunki (peaceful conditions) w Europie Środkowej żywo go interesują. Formuła peaceful conditions została wybrana dlatego, że wyraża ona nie tylko pokój międzynarodowy, lecz również w łonie narodów. A każdy szanujący się Anglik uważa, że kraje Europy Środkowej zachowaniem swoim powinny zasłużyć na ten pokój, którym Anglia, poraz pierwszy zresztą, tak żywo się interesuje. To, że p. Delbos ma być rzecznikiem nie tylko swego kraju, ale również Anglii, oznacza, że oświadczenie jego będzie następujące: „Zarówno Francja, jak i Anglia rozumie doskonale niebezpieczeństwo, wynikające z ewentualnego spustoszenia naszych granic przez Niemcy. Ale zarówno Francja, jak i Anglia żąda, abyście byli ugodowi i liberalni.“

Słowa te nie odnoszą się do Jugosłowian i Rumunów. Polityka tych ostatnich polega bowiem na lojalności w dotrzymywaniu umów z Francją i na utrzymywaniu przyjaznych stosunków z Anglią. P. Delbos, przemawiając w imieniu rządu angielskiego, ma na myśli przede wszystkim Czechów. Politycy czeszy wiedzą, że zainteresowanie Niemiec dla Sudetów nie jest tak wielkie, jakby się zdawało i że rząd niemiecki pragnie jedynie nastraszyć Czechosłowację i odwieść ją w ten sposób od sojuszu z Francją i Sowiec. Mówi się ciągle o przyszłej wojnie rosyjsko-niemieckiej. Rzekniecie, bogate regiony południowej Rosji przedstawiałyby dla Niemiec większą wartość, niż afrykańskie kraje tropikalne.

Ale którzy Niemcy mogłoby zaatakować Rosję Sowiecką? Istnieje droga przez Bałtyk i lądowanie w okolicach Leningradu, w ewentualnej znowie z Finlandią. Jest ona jednak zbyt trudna i zbyt daleko z tamtąd do bogactw południa. Istnieje jeszcze droga przez Polskę, na co kraj ten nigdy nie pozwoli i, wreszcie, przez Czechosłowację, wzdłuż Karpat, w kierunku Ukrainy. Węgry nie byłyby poważnym przeciwnikiem a Czechosłowacja wciągnęłaby automatycznie Rumunię. Oto jeden z najważniejszych momentów, które poruszy w Pradze p. Delbos.

Rozważania te zaprowadziłyby nas jednak zbyt daleko. Znaczenie komunikatu londyńskiego jest jasne: z dwóch rodzajów koncesji dla Niemiec, wybiera się ustępstwa kolonialne. Raczej Tanganikę, niż Czechosłowację, raczej Kamerun, niż droga do Bagdadu. Pod pewnymi, oczywistymi, warunkami.

J. Sauerwein
(Vu et Lu — Paris).

zgodzi się na każdą satysfakcję dla Stanów Zjednoczonych, jeśli tylko warunki amerykańskie nie będą godziły w osobę cesarza, czy też naruszą prestiż narodu, armii i marynarki, oraz jeśli nie unicestwią dalszej akcji przeciw Chinom.

W „Niszi-Niszi“ pojawił się artykuł, którego autor wzywa społeczeństwo japońskie do dobrowolnych składek dla zbudowania kanonierki tego typu co „Panay“ i ofiarowania jej Stanom Zjednoczonym w zamian za zatopioną. Ten dar społeczeństwa japońskiego miałby być symbolem przyjaznych stosunków pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Japonią.

Japońskie koła polityczne przywiązują największą wagę do załagodzenia napięcia japońsko - amerykańskiego, uważają bowiem, że zyczliwa neutral-

sarzowi Japonii żądania Roosevelta nie zakomunikowano, gdyż w Japonii nie znajdzie się żaden minister, któryby odważył się na taki krok: raczej wybrałby śmierć samobójczą.

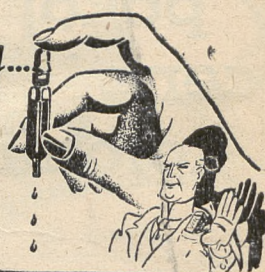
Wczoraj również rząd angielski wysłał notę protestacyjną do Tokio, przypominając poprzednie incydenty i stwierdzając, że również wówczas władze japońskie dawały gwarancje, że incydenty się nie powtórzą i wskazując, że przedsięwzięte dotychczas przez rząd japoński kroki nie zapobiegają tego rodzaju atakom.

Sprawa ewentualnej demonstracji floty angielskiej, amerykańskiej, a także francuskiej na wodach chińskich, jak się zdaje po porozumieniu się wszystkich trzech rządów upadła. W rachubę wchodzi jedynie wzmocnienie floty angielskiej na wodach chińskich.

Dobry-Wieczór W-wa.

Tecz, to już wszyscy...

„mogą nabyć jedyny w swoim rodzaju preparat „VETO“
NOWE OPAKOWANIE za zł. 1,95 (do 8-10-krotnego użytku). Opakowanie dawne, oryginalne (do 20-krotnego użytku) cena zł. 3.—.
ŻĄDAĆ W APTEKACH I DROGERJACH.

+ Veto chroni mężczyzn

Leaderzy angielscy mówią
(dokończenie ze str. 1.)

„Wizyta ministrów francuskich dała świetne rezultaty:

„10. Wykazała ona, że Francja jest bardziej zjednoczona (mam na myśli chłopstwo), niż na ogół sądzi.

„20. Że zagadnienie europejskie nie jest problemem jednego tylko kraju, lub grupy krajów, lecz problemem ogólnoeuropejskim.

„30. Że nasza polityka profrancuska nie była inspirowana przez sympatie lewicy dla francuskiego Frontu Ludowego. To są wymysły!

„40. Że zagadnienia tego nie można rozwiązać czasowymi ustępstwami musi ono zostać dokładnie przestudiowane, pod zupełnie innym kątem widzenia.“

STRONNICTWO ROBOTNICZE.

P. Artur Henderson, jeden z najmłodszych i najwybitniejszych członków stronnictwa:

„Dobrze się stało, że Francja i Anglia weszły w kontakt za pośrednictwem swoich „premierów“ i ministrów spraw zagranicznych, stawia-

jąc sobie za cel uspokojenie ekonomiczne i polityczne Europy. Współpraca ta ma tym większe znaczenie, że istnieje porozumienie między mocarstwami faszystowskimi.

P. Schinwell, który podczas ostatnich wyborów uzyskał o przeszło 20.000 głosów więcej, niż kontr-kandydat, Ramsay Mac Donald:

„Wydaje się, że wracamy do starej zasady równowagi sił. My, socjaliści, uznajemy porozumienie, wówczas tylko, gdy jest ono zupełne. Nie przedstawia ono zaś żadnej wartości, o ile: 1. Umożliwia pakt antykomunistyczny. 2. Nie jest podpisane przez Rosję i Czechosłowację. 3. Nie zajmuje się sprawą hiszpańską. Jakież bowiem znaczenie miałoby porozumienie z Hitlerem, gdyby państwa faszystowskie miały zupełną swobodę działania kiedy im się spodoba, w jakimkolwiek zakątku Europy.“

(Marianne — Paris).

Kiedy jeszcze ludzi nie było

Stacja radiowa w Bombaju doniosła niedawno, że jeden z członków angielskiej ekspedycji F. Smythe, odnalazł w śnieżnych pustyniach w Himalajach ślady olbrzymiego, nieznanego zwierzęcia. Ślady powyższe zostały zmierzone i sfotografowane oraz wysłane do Londynu. O wyniku tych badań na razie jeszcze nic nie wiadomo, ale jak zwykle w podobnych wypadkach plotka przybiera fantazyjne kształty: jedni

brzyniego niedźwiedzia. Inni znowu twierdzą, że są to ślady Sauriera, zwierzęcia przedpotopowego o olbrzymich rozmiarach, a szczególnie amerykańscy badacze, którzy dopiero teraz zwrócili uwagę na przedhistoryczne ślady Saurierów.

przypuszczają, że to są ślady przedpotopowego człowieka-wielkoluda lub Jak wypowiedzą się angielscy uczeni, nie znanych zwierząt. Prof. Smyth osłucha przyszłość pokaże, my ze swej strony bieżące przypuszczają, że to są ślady olbrzymiego zwierzęcia

przedpotopowe Saurier'y, które dzięki naszej fantazji żyły w czasach zamierzchłych na ziemi? Tak, naszej fantazji, bo kiedy człowiek zamieszkał ziemię, to giganty te znikły już dawno w mistycznych mrokach minionych epok. Dziś możemy prawie na pewno stwierdzić czemu giganty zniknęły z naszej ziemi. Ich własna historia stanowi klucz zagadki. Wspaniały rozwój tych olbrzymich gatunków zwierząt należy do najbardziej pasjonujących rozdziałów historii świata. Protoplastą reptyli był ruchliwy, nieopancerzony stwór zamieszkujący ziemię. Potomstwo zaczęło tworzyć nowe formy i podbiło świat. Jeden gatunek zamieszkał na ziemi, inny specjalnie przystosowany — drzewa, znów inny, wody i jeziora. Morza zamieszkały Ichtyosaurowie. Powietrze również zostało opanowane przez nich. Z czasem osiągnęły gady i płazy niebywale dotychczas gigantyczne formy i stały się panami świata.

I wtedy nagle rozpoczął się odwrót. Wszystkie siły zostały już zużyte i olbrzymi powoli zanikały. Natomiast małe gatunki dalej się rozwijały nie osią-

gając jednak dawnych rozmiarów. Jeżeli zastanawiamy się czy żyją Saurier'y, to mamy na myśli nie małe reptyle, a giganty. Nic pewnego nie przemawia za ich całkowitą zagładą. To, że skończyło się ich panowanie nad światem — nie znaczy wcale, by nie mogły zamieszkiwać w dolinach niezbadanych gór lub w morzach. (Sławny wąż morski). Jedynie co nam każe sceptycznie

zapatrywać się na istnienie podobnych istot, to jest fakt, że dotychczas żaden legendarny wąż morski nie wypłynął i że nawet nie znaleziono szkieletu.

(Koralle. Berlin. — Dr. Heinz Graupner).

Czy oczy zarabiają

Czy można sobie wyobrazić pracę, przy której dobre oczy byłyby zbędne? Szwaczka czy inżynier, buchalter czy dyrektor banku, albo stolarz, gdy zachorują mu oczy, przestają pracować. Należy więc corocznie odwiedzać lekarza-okulistę, nawet ze zdrowymi oczyma, aby w zarodku zapobiec schorzeniom. Oczy zarabiają niejednokrotnie tysiące złotych rocznie, nie warto więc zaopatrywać ich w najgorsze na rynku, szkodliwe szkła, lecz możliwie najlepsze tym bardziej, że dobre szkła w ostatecznym rezultacie oszczędzą się najjaśniejszymi.

Wichry jesienne, niosące tumany kurzu wraz z bakteriami powodują łzawienie, zaczerwienienie i klucie w oczach, czemu można zapobiec przez noszenie dobrych okularów, chroniących poza tym od niewłaściwego oświetlenia. Bezpłatne demonstracje naukowo opracowanych słynnych francuskich szkieł, pochłaniające szkodliwe promienie na Wystawie „Szkiełko i Oko” w salonie Instytutu FILTOREX, Kredytowa Nr. 9.

Zlecenia prowincjonalne są załatwiane odrocznie.

Nowinki z Hollywood

CZY WIECIE ŻE...

Gary Cooper został papą. Córeczka sławnego artysty liczy sobie zaledwie kilka tygodni. Mr. i Mrs. Cooper (Sandra Shaw) są zasypywani gratulacjami napływającymi ze wszystkich stanów U. S. A.

Niedawno odbyła się w Hollywood premiera pierwszego filmu amerykańskiego Franciszki Gaal, p. t. „The Buccaneer” (Pirat). Partnerem uroczej wiedenki jest Frydrik March, a reżyserem i producentem sam wielki Cecil de Mille.

Barbara Stanwyck i Joan Crawford, faworytki stolicy filmu i prasy amerykańskiej są w życiu prywatnym serdecznymi przyjaciółkami.

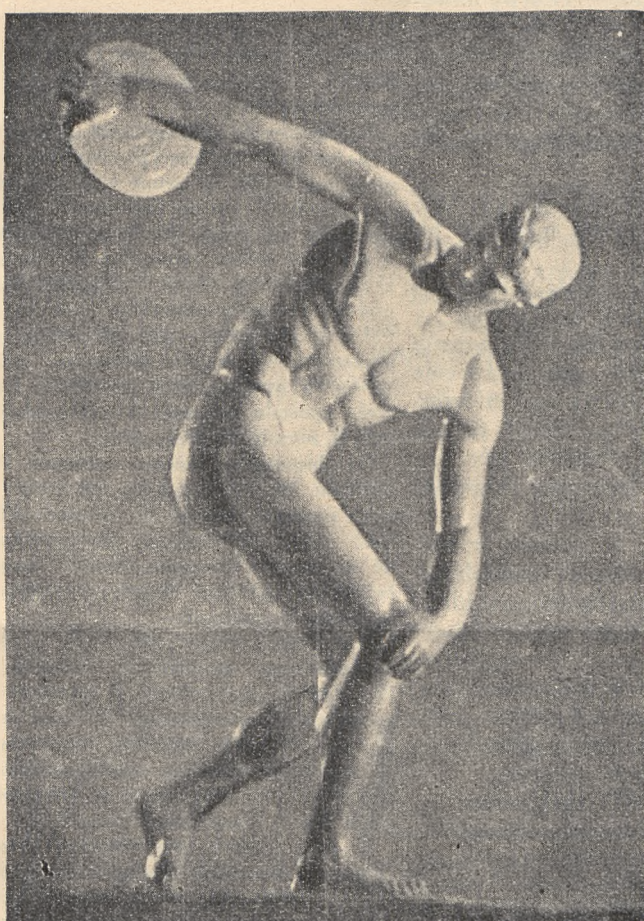
Piękny Robert Taylor przebywa obecnie w Londynie, gdzie w jednym z tańszych studio nakręca film p. t. „A Yank in Oxford” (Yankes w Oxfordzie).

Jasnawłosa Joan Fontaine, partnerka Fr. Astaire'a w komedii muzycznej „Damsel in Distress” (Panienka w kłopotach) jest rodzoną siostrą Oliwii de Havilland.

H. S.

1. Dyskobol. Żywy marmur. Oto piękno ciała, klasyczna postawa — niegdyś budziło zachwyt Grecji — dzisiaj znów nas czaruje. Ale

2. ...swemu prototypowi nie dorównywa całkowicie. Ileż wyrazu jest w tym marmurze, ile harmonii i spokoju! Posąg ten wyrzeźbiony 2500 lat temu przez Myrona z Aten, ucieleśnia ideał piękna, którego człowiek nigdy nie osiągnie.

André Souvigny

Dobrowolne zaświadczenie

Rzecz dzieje się w nowoczesnym i eleganckim gabinecie doktora Barnala, znanego lekarza. Młody gospodarz — przekroczył zaledwie czterdziestkę — kryje pod chłodnym i jak najbardziej dystyngowanym wyglądem, temperament studenta medycyny, którego wiek jeszcze nie ugasił. Służący w tej chwili anonsuje Miss Patsy Woodson, która zjawia się w postaci bardzo apetycznej młodej niewiasty.

Patsy: — Sir Barnal? Good! Jestem Amerykanką, zwiedzam Francję. Wypiłam wczoraj za dużo szampana z tymi hultajami z Montparnasse'u i czuję okropne bóle w żołądku.

Barnal: — Proszę usiąść, Miss. A więc historia z żołądkiem? To nic. Ma pani świetny wygląd. Proszę pokazać język... Ależ język jest w porządku!... Obejrzyjmy puls... Ależ, świetny!... Co pani odczuwa? Ocieężałość po jedzeniu; odbijanie?

Patsy: — Yes! Jakby wrzód, który dochodzi do gardła, i odczuwam ból aż na plecach.

Barnal: — Gastralgia. Zapiszę pani

receptę. Zalecam dietę, a cała sprawa potrwa zaledwie kilka dni...

Patsy: — No... mogę drogo zapłacić, nie chcę recepty, lecz całkowitego zbadania.

Barnal: — Ależ, Miss, niema potrzeby badania pani. Symptomy, która mi pani określiła...

Patsy: — Proszę zbadać, mówię.

Barnal: — Mam... zbadać?

Patsy: — Yes!

Barnal: — Ostatecznie, skoro pani koniecznie żąda...

Patsy: — Owszem.

Barnal: — Dobrze. Pani będzie łaskawa unieść suknię.

(Patsy jednym ruchem ściąga suknię i ukazuje się w dessous koloru zielonego, w którym jest jej bardzo do twarzy. Barnal może w ten sposób stwierdzić, że szyja jej ma prześliczną linię, ramiona są białe i pełne, a nogi takie, że chciałoby się je schwytać na ramie i uciec... bardzo blisko, lub bardzo daleko; do Szczęścia.)

Patsy: — Proszę przyłożyć głowę do moich piersi.

Barnal: — Oto. Proszę odkaslnąć!... och... mój Boże! zdaje się, że... tak, pani ma początki bronchitu.

Patsy: — Napewno. Wiedziałam o tym.

Barnal: — A nerki? Czy cierpi pani na nerki?

Patsy: — Bardzo możliwe. Proszę o bejrzeć.

Barnal: — To jest... gdybym śniad... ta koszulka krępuje mnie trochę w zbadaniu stanu łądźwi.

Patsy: — Whats is it, łądźwi? A! yes... yes, rozumiem.

(I chcąc pokazać, że „rozumiała”, obnażyła całkowicie wspaniałe ciało.)

Barnal: — To... to... proszę się odwrócić, Miss, moja kochana miss, moja droga miss, mój...

Patsy: — Ujuju, ujuju!

Barnal: — Co się stało?

Patsy: — Łaskotki, och! lubię łaskotki. Chodź, chodź...

(I doktor kładzie na dywan Patsy, którą w swoim zapale medycznym bada z drobiazgowością, która powiększa jeszcze podziw niecierpliwiej Patsy. Nagle

otwierają się drzwi gabinetu. Zjawia się jakiś mężczyzna z kodakiem w ręku. Słychać „klik, klik”. Płyta fotograficzna przekazała potomności akademicką pozę Patsy i Barnala).

Numberland: (Podchodzi do naszej pary, bardzo yankee) — A! Patsy, zbieraj swoje manatki... Panie doktorze, pozwolę sobie przedstawić się: Grill-William-Hoot Numberland z Southam Fumisted Co. w Chicago, najznakomitszej firmi, in the world, aparatów do masażu lekarskiego. Miss Patsy Woodson jest również urzędniczką Fumisted Co. Prosimy Pana o zaświadczenie z podpisem o skuteczności naszych aparatów. Płacę 500 dolarów.

Barnal: — Łajdak, gałgan, kanalia; proszę stąd wyjść natychmiast.

Numberland: — O! proszę tylko spokojnie. Jeżeli się pan nie zgadza, opublikuję w stu „Magazines” całego świata, fotografię pańską z Patsy. A pod nią piszę: „Starodawny masaż, tak, jak go stosują jeszcze pokątni lekarze i który nie daje żadnego rezultatu dla zdrowia

i piękności ciała”. Będzie to dla pana bardzo przykre!

Barnal: — Ależ to jest wstętny szantaż!

Numberland: — Szantaż? A dlaczego? Pan zabawiał się z Patsy, a ja poza tym jeszcze panu płacę.

Barnal: — Zwyciężony). — Niech będzie! Nabazgrzę wam kilka wierszy do waszych aparatów. Ale niech pan przynajmniej pójdzie sobie i zostawi mi Patsy. Potrzebna jej moja opieka.

Numberland: — Niemożliwe!

Barnal: — Bo?

Numberland: — No. Nie należy jej męczyć! Dzisiejszego popołudnia mamy jeszcze dziesięciu pańskich znakomitych kolegów, których musimy odwiedzić. Business, przede wszystkim!

Dr. med. L. LEWIN

Łomackie 2, róg Bielańskiej

Tel. 11.69.35

Chor. weneryczne i płciowe
Od godz. 9 r. do godz. 9 w.
W niedzielę i święta 9—2.

André Birabeau

Noc poślubna

Nowela

...A zważcie, że Coletta Ravenelle i Julian Lastère mieli wszystkie dane po temu, aby stać się doskonałym małżeństwem.

Oboje byli młodzi; ona była piękną dziewczyną, on był przystojnym chłopcem; mieli akurat tyle pieniędzy ile potrzeba: nie za dużo (nie dobrze jest zaczynać życie małżeńskie za zbyt wielką fortuną), nie za mało (ostatecznie można zacząć od ubóstwa, lecz pod warunkiem, że to się szybko zmieni); mieli zbliżone upodobania, z małymi różnicami (akurat tyle, ile potrzeba dla ożywienia rozmowy); wreszcie, kochali się... Może „kochać się” jest wyrazem zbyt mocnym, lecz jeżeli dwie istoty, których nikt do tego nie zmusza, nie wahają się pobrać, aby móc być jedno w ramionach drugiego, zdaje się, że można powiedzieć, iż się kochali.

Otóż, powtarzam, Coletta Ravenelle i Julian Lastère mieli wszystkie dane po temu, aby stać się doskonałym małżeństwem. Inaczej mówiąc, byli to ludzie, po których spodziewano się, że nie rozjdą się przed rokiem przynajmniej.

A jednak, oto...
Nicby się może nie wydarzyło, gdyby się pobrali zwyczajnie, w Paryżu. Ale młodzi ludzie, chcąc się usamodzielnąć, lubią włożyć trochę fantazji w ceremonię małżeństwa: Coletta i Julian zabawili się, każąc pobłogosławić swój związek w kościółku baskijskiej wioski, w przerwie między dwiema partiami tenisa. Gdyby się pobrali zwyczajnie, w Paryżu, biorąc pociąg o oznaczonej godzinie, wysiadając w oznaczonym czasie, znaleźliby się w Laroche albo w Orleanie. Podczas, gdy mała mieścina hiszpańska, gdzie się zatrzymali...

Ale obawiam się, że źle to tłumaczę. Opowiemy więc wszystko szczegółowo, w kolejności wydarzeń.

Znajdujemy zakochanych w chwili, gdy wychodzą z baskijskiego kościoła. Stało się; już są po ślubie; i chociaż oboje chcą wyznać, że są panami swej woli, w głębi duszy są lekko wzruszeni. Nie był to może, jak niegdyś mówiono, dzień pamiętny, ale tym niemniej, nie taki, jak każdy inny. Julian, przylgając się, po wyjściu z kościoła tej, która obecnie jest jego żoną, myśli ze wzruszeniem o rzeczach dość ściśle określonych. Coletta, pod jego spojrzeniem, myśli o tych samych rzeczach, z mniejszą jednak ścisłością; jest ona przecież młoda dziewczyna.

Kiedy cała rodzina porządnie się już wyściskała i wycalowała: ostatnie zlecenia, zmiana garderoby, i na dworzec. Oto siedzą już w pociągu. Odbędą swoją podróż poślubną do Hiszpanii. Jest to mniej klasyczne niż Italia, lecz zdaje się, nie gorzej. (Nawiasem mówiąc: wspaniale jest chyba obokokrajowcem i przejechać w podróż poślubną do Francji). Obmyślili sobie piękny planik: Grenada, Sewilla, Korduba, Toledo, ogrody Alkazaru, pomarańcze, man-tyle (podają to bardzo niegorzadnie), piękny planik i dobrze obmyślony, z wyznaczonymi z góry etapami i określonymi pociągami. Spędzili nawet na tej zabawie ostatnie dni swego narzeczeństwa: „w sobotę przybywamy do Kadyksu o godzinie 21 minut 43... tam prze-nocujemy... wyjedziemy stamtąd w poniedziałek...”, — piękny planik, dobrze obmyślony. Drogie dzieci, zgrzeszyły

umiarkowanie: nie sądzili, że będą tak zakochani...

Siedzą oto w wagonie obok siebie. Na przeciwko nich jakiś człowiek z czarnymi policzkami, jak dusza złego kapłana, i potężna jejmość, której podwójny podbródek jest duży i miękki jak pierś. Julian rozgnięta nerwowo palce Coletty i marzy coraz wyraźniej o rzeczach ściśle określonych. A Coletta nie może się powstrzymać od zgadywania jego myśli.

— To idiotyzm, mruczy on, ten zwyczaj, udawania się w podróż akurat w wieczór swego ślubu...

Coletta widocznie doskonale rozumie, o co mu chodzi, bo nie prosi wcale o wyjaśnienie.

Pociąg na chwilę zwolnił biegu: zbliża się dworzec. Julian wyprostowuje się nagle jednym skokiem.

— Weź swoją walizkę, rozkazuje.

A Coletta jest widocznie w głębi duszy w doskonałej z nim zgodzie, ponieważ wydaje małe tylko „ach”, zapaniej na gorącym uczynku hypokrytki, ale „ach”, które w rzeczywistości jest mieszaniną zdziwienia i zachwytu. Kobieta, — nawet młoda dziewczyna — jest zawsze zadowolona, że dla niej niecierpliwi się mężczyzna — choćby nawet własny mąż.

I oto nasza para zakochanych wyskakuje na peron dworca; spoglądają na pociąg odchodzący bez nich. Są z tego zadowoleni, jak z udanego figla. Śmieją się z zadowolenia.

A później, przyciśnięci jedno do drugiego, wkraczają do małej mieściny hiszpańskiej.

Jak mówiłem przed chwilą, gdyby byli pobrali się w Paryżu, uprawiając — i oni z kolei — tę samą błagę (z pewnością nie pierwszy od czasu, gdy na świecie istnieją zakochani, którzy się niecierpliwią), wjeżdżaliby w tej chwili do Laroche lub Orleanu... Podczas gdy oni wkraczali do małej mieściny hiszpańskiej...

Nie idą daleko. Po co zresztą, w nieznanym kraju. We wszystkich krajach całego świata niedaleko dworca znajduje się zwykły hotel. Młodzi małżonkowie nie pragną niczego więcej. Oto są już w swoim pokoju. Żadne z nich, zdaje się, go nie ogląda: są sami dla siebie atrakcją zbyt absorbującą. Julian jest zakochany w swojej żonie, a Coletta...

Wiadomo, że spotyka się czasem ze psute młode dziewczęta, ale bywają i takie, które wstępują w stan małżeński dość jeszcze nieświadomie. Nasza Coletta nie była głupia, ale, jak dotychczas, na temat miłości robiła same tylko przypuszczenia. Dużo o niej marzyła i właśnie oczekuje od chwili, tak obecnie bliskiej, czegoś nadzwyczajnego, rozkosznego, szalonego... Pozałowania godne są te (a nawet ci), którzy nie oczekiwali czegoś podobnego, zetknawszy się poraz pierwszy z miłością.

A teraz, bądźmy dyskretni: zarzućmy zasłonę. Są to wprawdzie pierwsze tylko pieszczoty, ale bądźmy dyskretni.

Muszę jednak unieść zasłonę... oto Julian bierze w objęcia nagie i wspaniałe, różowe i białe ciało swojej żony, lecz nagle wydaje słaby, stłumiony okrzyk i ramiona jego na chwilę zwalniają ciało. Coletta rozwiera przymknięte oczy. Rodzaj pytania: „Co się stało?”

— Nic, moja droga, to nie...

Coletta znowu przyryka oczy, oddając się oczekiwanej rozkoszy, nadzwyczajnej, cudownej, szalonej. Jest tak zaniepokojona i zdenerwowana, że ciało jej drży, tam nawet, gdzie Julian go nie dotyka. Wydaje się jej, że odczuwa łaskotanie na piersiach, na policzku. Odwraca głowę, przykłada twarz do poduszki i nagle...

I nagle... po zapachu, który czuje na poduszce, pod policzkiem rozumie, że to wcale nie było urojenie, że była przed chwilą łaskotana...

Otworzyła teraz szeroko oczy, och, zupełnie już wytrzeźwiała — odepchnęła Juliana, który właśnie chciał wygodniej ją objąć, i krzyczy:

— Och! pluskwy...

Mówią, że w hiszpańskich zajazdach nigdy nie można odnaleźć tego, co się ze sobą przyniosło. Niestety, często znajduje się coś, czego się w ogóle nie przynosiło...

— Och! powtarza Coletta, pluskwy...
— Wiem, odpowiada krótko Julian, zauważyłem.

— Zauważyłeś?... i ty... och!

— To nic, moja droga, uspokój się... moja najdroższa...

Ona pragnie już wyskoczyć z łóżka. On trzyma ją w zaciśniętych ramionach...

Potem... potem... ach! człowiek zakochany, to okropne! „Zakochany” nie jest tu może wyrazem odpowiednim. Julian myśli tylko o jednej rzeczy: że trzyma w ramionach to ciało pożądane i że to ciało chce mu się wyrwać... Coletta krzyczy: „Ależ puść mnie! nie wyobrażasz sobie chyba, że tu zostanę... to jest podłe...” Trzymając ją ciągle w objęciach, Julian próbuje ją uspokoić: „Ależ była tylko jedna, uspokój się...” tłumaczy jej: „Zresztą, dokądbyśmy

się teraz udali”, próbuje ją rozczulić: „Moja żoneczko najdroższa...”

W końcu rozpoczęła się prawdziwa walka; Coletta, której zdaje się, że widzi poruszenia na wszystkich ścianach, że czuje rojenie się po całej skórze, krzyczy, rzuca się, drapie; a czując Julian, którego znała, o którym marzyła, znikł: pozostało tylko dzikie zwierzę, które nie puści swego łupu, póki się nim nie nasyci...

Kiedy ją wreszcie puścił, jednym susem zeskoczyła z łóżka, ubrała się pośpiesznie i pobiegła na dworzec. W poczekalni jakiś mężczyzna z kobietą całowali się. Widok ten o mało nie przyprowadził ją do mdłości i splunęła z odrazą. Zdawało jej się, że nigdy już nie będzie mogła znieść, aby jakkolwiek mężczyzna ją objął, bo myśl o rozkoszy przynosi jej natychmiast na myśl widok małego żyjątka splaszczanego, zażartego, cuchnącego...

Przegląd sportowy

Ubiegły tydzień był pod znakiem zebrań klubów i organizacji sportowych oraz rozgrywek bokserskich.

Najbardziej było zebranie „Cracovii”. Przy wyborze przewodniczącego zebrania doszło do pierwszej próby sił grupy t. zw. „rządowców” i opozycji. W czasie załatwiania tego punktu porządku dziennego dr. Zygmunt Nowakowski, wiceprezes klubu, znany literat oburzony zbyt żywą atmosferą obrad i różnymi okrzykami, opuścił zebranie nadsyłając później list. Po wyborze na prezesa płk. Miodońskiego, wiceprezesa, sekretarza i skarbnika oraz jego zastępców grupa „starej gwardii” z Kałuża na czele opuściła zebranie. W tej sytuacji prezes ogłosił obrady za przerwane.

Na dorocznym walnym zebraniu Polskiego Związku Lawn-Tenisowego uchwalono sui generis paragraf aryjski. Na wniosek AZS (Poznań) i BKS (Bydgoszcz) postanowiono skreślić ze związku wszystkie kluby, należące do światowego Związku Makabi, względnie innych związków światowych.

„Dziennik Ludowy” tak o tym pisze: „Endekujący poznaficzcy zmienili metodę. Nie stawiają już wniosku o usunięcie Żydów ze związków sportowych, bo tego zabraniają przepisy PUWF-u, wynaleźli więc nowy chwyt — zakaz należenia do międzynarodowych organizacji. Cała motywacja p. Olchowicza wygląda na — pomieszanie pojęć”.

W boksie Śląsk zremisował z Wrocławiem (8:8) chociaż opinia opowiada się za Śląskiem, który winien mieć przyznane zwycięstwo. W Gdyni rozegrany został mecz o mistrzostwo Polski pomiędzy mistrzem Okr. Warszawskiego Legią a mistrzem Pomorza Flotą. Niespodziane zwycięstwo w stosunku 11:5 odniosła gdyńska Flota. Ponadto zakończono w Warszawie pierwszy krok bokserski. Ogromnym wydarzeniem w świecie bokserskim było zwycięstwo Niemiec nad Irlandią w stosunku 12:4. Przypominamy, że w roku ubiegłym Niemcy ponieśli od Irlandczyków wielką porażkę 2:14.

W Nowym Yorku odbył się mecz bokserski między Schmelingiem i Thomasem. Zwyciężył Schmeling w ósmej rundzie przez nokaut.

Podczas wieczoru bokserskiego w Paryżu Ran został pokonany na punkty po 10 rundach przez Czechosłowaka Hrabaka, a Jaros uległ na punkty po 10 rundach w walce z Francuzem Caradilem.

W Katowicach zakończony został trzydniowy międzynarodowy turniej hokejowy. W ostatnim dniu odbyły się dwa mecze, a mianowicie: Kraków—Berlin 1:1 (0:0, 1:1, 0:0). Bramki dla Berlina zdobywa Schuman, a dla Krakowa — Wołkowski. Śląsk—Poznań 2:1 (0:0, 1:1, 1:0). Bramki dla Śląska zdobyli Urzon i Górecki, a dla Poznania — Zieliński.

Ostateczna punktacja turnieju wygląda następująco: 1) Śląsk 6 pkt., 2) Kraków 2 pkt., 3) Poznań 2 pkt., 4) Berlin 1 pkt.

W Suwałkach odbyły się zawody łyżwiarские

w jeździe szybkiej p. n.: „Sukamy olimpijczyków”, zorganizowane przez suwalski okręgowy Zw. łyżwiarów przy udziale 145 zawodników. W ramach tej imprezy odbyły się zawody eliminacyjne w jeździe szybkiej panów do mistrzostw Europy i Świata i zawodów międzypaństwowych Polska—Łotwa.

W eliminacjach na 1000 metr. pierwsze miejsce zdobył Kalbarczyk — 145, 2) Lisiecki — 152, 3) Kowalski — 159,8.

Na 3000 mtr. — 1) Kalbarczyk — 6.06, 2) Lisiecki — 6.31, 3) Kowalski — 6.35,8.

W siedzibie śląskiego okręgowego Związku Piłki Nożnej w Katowicach odbyła się skromna uroczystość wręczenia odznak honorowych piłkarzom śląskim, którzy uczestniczyli w zwycięskich dla Śląska rozgrywkach o puchar P. Prezydenta Rzplitej. Odznaki otrzymało 29 pikarzy.

Mistrzostwo jesienne Rumunii w piłce nożnej zdobyła znana drużyna bukareszteńska Venus.

Głośne obecnie haperowanie zawodników

jest modne nie tylko za granicą, ale i u nas. Instruktorskiego P. Z. P. L., w którym brał „Dziennik Ludowy” donosi, że: „W czasie trwającego przez kilka dni w Katowicach kursu instruktorów P. Z. P. L., w którym brał również udział doskonały gracz krynickiego T. H., reprezentant Polski, Burda, udało się Dębowski pozyskać tego gracza dla swoich barw.

Niebezpiecznie u nas wypuszczać gracza z domu, bo zaraz go skaperują. Tak niedawno pomstowaliśmy na „niemoralny” Racing, a przecież klub paryski jest zawodowy, a Dąb podobno amatorski.

Mimo trwającej wojny na Dalekim Wschodzie rząd japoński definitywnie postanowił zorganizować Olimpiadę w Tokio. Dla podkreślenia, że decyzja rządu jest nie odwołalną, rząd japoński wypłacił wczoraj komitetowi organizacyjnemu Igrzysk pierwszą subwencję w sumie 50 tys. jen. Rząd równocześnie podkreślił, iż w miarę potrzeby wyasygnuje dalsze sumy na ten cel.

Oszczędności kieszonkowe a wychowanie dziecka

Istnieją dziś jeszcze rodzice, którzy reprezentują pogląd, że dzieciom nie należy dawać pieniędzy. Uważają, są to „wyrzucone” pieniądze.

Ale dzieci rosną i któregoś dnia staną przed zagadnieniami, których ani zrozumieć nie potrafią ani nie będą umieli stawić im czoła. Nie zrozumieją wartości pieniądza i będą rozrzućni, nie zdając sobie sprawy ze strat, jakie codziennie ponoszą. Drobne oszczędności stanowią dziś ważny moment w wychowaniu dziecka. Rzecz oczywista, że muszą one przystosować się do stanu majątkowego rodziców.

Należy dzieci już od najmłodszych lat przyzwyczajać do oszczędzania pieniędzy. Należy im wpoić przekonanie, że skarbonka jest dobrym przyjacielem. Skarbonka nie powinna jednak być zamkniętą tak, by dziecko nie mia-

ło dostępu do jej zawartości. Dając dziecku możliwość kontrolowania jego „stanu majątkowego” wciąga je się do praktycznych zadań życiowych, jakie się przed nim w przyszłości niechybnie wyłonią. Dziecko zawczasu przyzwyczaja się do budżetu i opierając się na nim planuje racjonalnie swoje wydatki: pomoce szkolne, nowe zelówki, slizgawka, kino, koncert, czytelnia i t. d. Dzięki temu systemowi dziecko uczy się szanowania i oszczędzania przedmiotów codziennego użytku.

Pieniądz może więc u dziecka odgrywać wielką rolę wychowawczą. Należy je za młodu przygotować do umiętnego przystosowania się do tej instytucji jaką jest pieniądz. Pocztowa Kasa Oszczędności jest drogą, którą dzieci należy prowadzić ku tej umiętności.

OBUWIE i POŃCZOCHY

Del-Ma

w noszeniu najlepsze

PROSIMY O WPLACENIE PRENUMERATY ZA MIESIĄC GRUDZIEŃ.
KONTO P. K. O. 16.703.

Jadzia z Zolihorza: Kochana Jadziu, bardzo się cieszymy, że uczysz się do-
my.
„Kochanej cioteczki w Łodzi!”, (Zeka-
nym liście swoje wrażenia z pobytu u
Postaraj się również opisać w następ-
napisać. Naturalnie, że wydrukujemy.
Je wiersze”, które masz zamiat dopiero
w swoim liście „czy wydrukujemy Two-
Stasia Jarecka, Warszawa: Zapytniesz
List zamieszczamy.
List zamieszczamy.
dobrze powini być zawsze grzeczne.
ci wybacz. Dziękujemy, które uczą się
przyznać się do winy, a Pani na pewno
brze. Miał jednak przeprosić Pani i
Jas Zalewski z Łodzi: Nisiety, nie
zamieścił Twojej nowelki. Postaraj
się pisać nie tak chaotycznie. Owszem,
chętnie zamieścimy wiersze, które są
dobre.
Estasia Minc, Warszawa: Należy po-
prościć tatusia, a na pewno Ci kupi li-
zwy i pozwoli chodzić na szlizerkę,
która jest zdrowym sportem, należy tyl-
ko ubrać się ciepło. List twój zamiesz-
czamy. Prosimy o dalsze listy.

Odpowiedzi na listy

Jas Zalewski z Łodzi: Nisiety, nie
zamieścił Twojej nowelki. Postaraj
się pisać nie tak chaotycznie. Owszem,
chętnie zamieścimy wiersze, które są
dobre.
Estasia Minc, Warszawa: Należy po-
prościć tatusia, a na pewno Ci kupi li-
zwy i pozwoli chodzić na szlizerkę,
która jest zdrowym sportem, należy tyl-
ko ubrać się ciepło. List twój zamiesz-
czamy. Prosimy o dalsze listy.

I znów była jesień. Dużo, dużo jabłek
złociło się po przez zielone listowia i
zbliżał się okres zrywania ich. Był
chory. Leżąc w gorączce widziałem

A w następnej wiosnę, ciepłe jej
tchnienia owionęły i moją jabłonkę i
ona okryła się różowym kwieciem. Pew-
nej letniej nocy, ciepły deszcz strząs-
nął listeczki kwiecica. Od tego czasu
dziewięć jabłek, ciepły deszcz strząs-
nął listeczki kwiecica. Od tego czasu
szafajcy się owoc. I gdy owoce innych
drzew były jeszcze zielone, niedojrzałe,
moje jabłuszko to złociło, to czerwieniło
się coraz szybciej dojrzewając do zera-
nia. Lecz robak je stoczył, poczęło
się psuć i zgnieć opadło. I tak musiałem
nauczyć się cierpliwości.

Byłem jeszcze małym chłopcem, kie-
dy ojciec mój własnoręcznie zasadził tę
jabłonkę. Po zdjęciu murawy, wykopany
został głęboki doł po czym wsadzono ko-
rzenie w czarną ziemię i jabłoni stanę-
ła drząc lekko od podmuchu wiatru.
Byłem szczęśliwy, że mogłem trzymać pierwsze
marzenia, że mogłem trzymać pierwsze
pachnące jabłuszko w dłoni.

Drzewo postarzało się, nisko pochyla
się stary pień i korona ocienia ciemną
murawę. Rok rocznie obdarza nas stara
jabłonką pięknymi owocami, które często
zrywam. I dziś znów zrywam jabłko.
Gałęzie ugimają się pod ich ciężarem.
Gałęzie opadają i suche opadają na
ziemię. Drabina oparta o gałęzie trze-
szczy. Mocne ramiona gałęzi przetrzy-
mują mnie, jakby zabraniały mi pozba-
wiania ich pięknej ozdoby. Już jest pe-
ten kosz. Pod drzewem stoją dzieci ze
świecącymi oczami. Ich olwarte usta,
jakby chciały złapać nieczczone apus-
czony owoc. Owoce potoczył się na mura-
wę. Z wrzawą rzuciła się dziatwa,
swoją zdobycz.

A gdy ostatni owoc znalazł się w ko-
szu, jesienią wiatr zagrał na konarach
jabłoni pieśń: „Za rok, za rok...”. Lecz
najmłodszy Franciszko wie lepiej: „Tatu-
sin, niedługo już będzie ciemno, zrywaj ja-
błuszka z choinki”.

Moja jabłonka

F A M A

DODATEK BEZPŁATNY DLA DZIECI

Mali swaci

„Tak dalej być nie może! Musi się coś stać”.
Zamyślonie spojżenia chłopięcych twarzy-
czek skierowane są na podłogę. Na 1-szy rzut
oka każdy pozna, że są bliźniakami. Mają po
6 lat i od września uczęszczają do szkoły i
tam rozwijają się ich umysły przez ciągłe wy-
miany swych wrażeń i radości z kolegami szkol-
nymi.

W kłopot wprawiały ich pytania kolegów:
„Co? Wasza mama szyje za pieniądze?”
„Tak, ponieważ my już nie mamy ojca!”

Na pytania dlaczego mają suchy chleb, od-
powiadają: „Na więcej nie wystarczy — po-
wiada mama — tak też smakuje.” Ale skrycie
zaciskają pięści na widok obżartusa, zjadają-
cego bułki z kielbasą i do tego jeszcze owoce.
Inaczej bywało przedtem, kiedy ojciec żył.
Jeden z bliźniaków mówi ze smutkiem: „Ju-
rek, wczoraj wieczorem mama znowu płakała.”
Na to drugi powiada: „Nic dziwnego, a jak ty
byś cały dzień siedział i szyl, kiedy słońce
tak pięknie świeci. Gdybyśmy jej pomóc mo-
gli. Kiedy podrośnięmy, matka będzie miała
dobrze. Przez cały dzień będzie mama siedzia-
ła, kakao piła i jadła ciasto — oświadcza
Maniek, któremu przed oczyma stanął zacza-
rowany kraj baśni. „Ale Marysia mówi, że
do tego czasu mama będzie już chora od cią-
głego szycia, albo może nawet umrze”. Prze-
straszeni spojrzeli sobie w ciemne dziecięce
oczy i hollatersko wstrzymują napływające do
oczu łzy. „Och! gdyby nasz ojciec żył!” —
mówi po chwili milczenia Maniek. „Wiesz,
Marysia mówi, że musi być znów ojciec, bo
nie sposób tak się męczyć samotnej kobiecie”.
„Marysia jest mądrą dziewczyną i wie co mó-
wi stwierdza Maniek. „Tak, masz rację”.

W pokoju redakcyjnym „Gazety Codziennej”
wre niecodzienna praca. Wtem rozlega się pu-
kanie i na zaproszenie wchodzi 2 ciemnych
chłopców. „To chyba najazd bliźniąt sjamskich
na redakcję” oświadcza jeden z pracowników
redakcji. „Zapytaj się tych chłopców czego

chcą”. „Prosimy Pana o wydrukowanie nam
tego w gazecie — mówi Maniek, wręczając
napisaną kartę.” Pan Ciekawski kazał chłop-
com poczekać, a sam z uśmiechem na ustach
udał się do gabinetu Dra Ziembę, naczelnego
redaktora gazety, na prośbę którego chłopcy
zostali wprowadzeni do gabinetu. „Chcielibyście
umieścić to w naszym piśmie?” — mówi pan
Ziembę, pokazując chłopcom kartkę przez
nich przyniesioną. „Tak” — odpowiadają
chłopcy i Jurek dodaje: „Pan redaktor będzie
łaskaw poprawić błędy, bo nie jesteśmy pewni
naszej ortografii”. „W takim razie przeczytam
wam raz jeszcze, czy dobrze zrozumiałem.”
Chłopcy skinieniem głowy zgodzili się. Siląc
się na zachowanie powagi Dr. Ziembę czyta:

Matrymonialne:

Poszukujemy dla naszej mamy nowego ojca,
który dzielnie pracuje. Ulica Wesola 5 III p.
między 5—6. Bracia Czupurni.

Upłynęło osiem dni. Chłopcy daremnie o-
czekiwali nowego ojca, który dzielnie pracuje.
Nareszcie pewnego dnia o godz. 5-jej rozlegają
się kroki na schodach i chłopcy biegną, by
otworzyć drzwi, w których stoi Dr. Ziembę
i z uśmiechem pyta się: „Czy zgłosił się już
nowy ojciec?” Chłopcy smutnie zaprzeczyli
głowami. „Jak się manie powiedzi, czy znowu
płakała?” „Tak, dzisiaj rano” odpowiedział
Jurek, „Ja wiem nawet dlaczego” wniósł się
do rozmowy Maniek, „Bo zobaczyła nasze bu-
ty, które ledwie na nogach się trzymają”.
„Tak, ale przed tym przyszedł gospodarz, któ-
ry tak brutalnie się zachował, że trudno so-
bie wyobrazić” mówi Jurek. „Ach! gdybyśmy
mieli tylko ojca, nie odważyłby się na to
gospodarz”. stwierdził Maniek ze złością.
„Porozmawiam z gospodarzem, może to coś
pomocze, ale chciałbym przed tym pomówić z
mamą. „Ale prosimy mamie nie nie mówić o
nowym ojcu”, zawołali obaj chłopcy jednocze-
śnie. „Nie, to pozostanie między nami”. Dr.
Ziembę uściśnięt chłopcom dłonie i udał się

Wioska w zimie

Piękna jest wioska w zimie. Białe
soople lodu zwieszają się z dachu chat-
ki, która stoi pod lasem. Strumyk za-
marzł jak kamień. Na ziemi i na wierz-
chołkach sosen rozciąła się śliczna, bia-
ła pierzyna śnieżna. Cały ten biały za-
czarowany świat zdaje się być ponury,
pusty, ale oświecają go gwiazdki sre-
brne, które rozleślały się gwiazdzistym
kobiercem po niebiosach. Pośród sa-
motnych sosen przelatuje czasem jakiś
cień! Ach, to biedny zając-szaraczek
szuka pożywienia. Białutki śnieżek pa-
da i na ziemię i na sosny i na okienka
chatki, która stoi w lesie samotna. Po
izbie krząta się gospodyni i podkłada
na kominek. Na środku izby rozsiadły
się małe przadki przy kołowrotkach.
Słychać wesoły gwar, a z młodych,

dziewczęcych, wesołych piersi wyrywa
się piosenka:

„Kręć się, kręć wrzeczono
Wij się nitko wij
Przędź się mała prządko,
I wesoło niteczkę wij.”

A na dworze bieluchny śnieg pruszy.
Piękny jest świat w zimie, a jeszcze
piękniej jest w sercu tego, kto go ko-
cha i miłuje i dla przyrody poświęca
życie. I ja marzę o tym, aby wyjechać
w ten daleki, piękny świat co latem
dzwoni echem ptaszków i pachnie wo-
nią ślicznych kwiatów, a zimą pokrywa
się śliczną, czarodziejską, białą pierzy-
ną.

H. Łabęda ucz. kl. V. szk.
powsz., Warszawa, lat 11.

MAŁA POCIECHA.

Stefanek do mamusi: teraz wiem
dlaczego kurcze wylęga się z jajek.
Mamusia: Dlaczego, powiedz mi.
Stefek: Dlatego, że obawia się, aby
go nie ugotowano.

(Hania Łabęda, W-wa,
lat 12).

GRZECH BABCI

Babciu, babcia ma grzech
Tłucze babcia tłuczkiem
Do mięsa kotlety wieprzowe.
Przecież to grzech, bo jest mięso
Wieprzka, stworzenia nie wolno bić!

H. Łabęda, ucz. kl. V, szk.
powsz., Warszawa, lat 11.

Radio dla dzieci

NIEDZIELA — dn. 19.XII.
Godz. 15.45—16.04 — Audycja dla dzieci p. t.
„Wszystkiego po trochu”.

PONIEDZIAŁEK — dn. 20.XII.
Godz. 8.00—8.10 — Audycja dla szkół.
11.15—11.40 — Audycja dla szkół: poga-
danka St. Siedleckiego p. t. „Wigilia na Wyspie
Niedźwiedziej”.

WTOREK — dn. 21.XII.
Godz. 8.00—8.10 — Audycja dla szkół.
11.15—11.40 — Audycja dla szkół: baśni wi-
gilijna p. t. „Święta Noc”, Lucyny Krzemie-
nieckiej.
15.45—16.05 — „Radio w szkole” — trans-
misja ze szkoły powszechnej w Warszawie.

ŚRODA — dn. 22.XII.
Godz. 11.15—11.40 — Audycja dla dzieci:
„Przed gwiazdką”.

15.45—16.00 — Pogadanka Wacława Frenkla
dla dzieci starszych p. t. „Napoleon Bonaparte”.

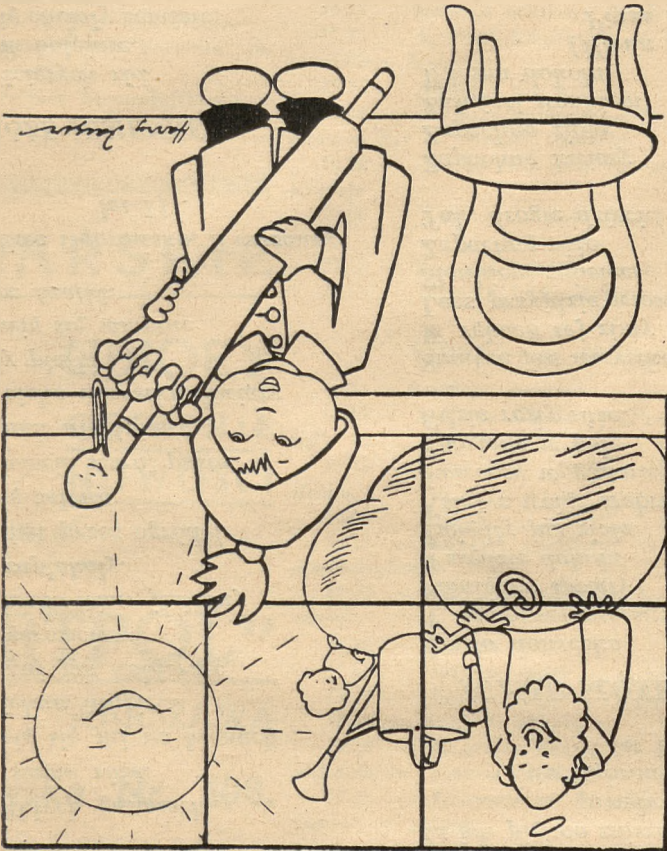
CZWARTEK — dn. 23.XII.
Godz. 11.15—11.40 — Audycja dla dzieci:
„Śpiewajmy kolędy” pod kierunkiem prof. Ta-
deusza Mayznera.
15.45—16.15 — „Rozmowa muzyka z mło-
dzieżą” — audycję prowadzi prof. B. Rutkow-
ski.

PIĄTEK — dn. 24.XII.
Godz. 11.15—11.40 — „Gwiazdka w radio
dla dzieci”.

SOBOTA — dn. 25.XII.
Godz. 12.03—12.30 — Wesoła audycja dla
dzieci ze Lwowa.

Małą parasolkę dostał na pamiątkę
Od małych i dobrych gości.
A potem patrzył w błękitne niebo,
Na którym złote słońce się śmiało
I wzdychał: — ach, gdyby znowu
Troszeczkę deszczu padało!
Usłyszał westchnienie chłopca
Święty Piotr, przyjaciel dzieci
I unei wydał rozkaz aniołom
I już deszcz z nieba leci.
Wesoło na ulicę wybiegł z parasolem
Jas, figlarny pieszczoch.
Dobrze, że już pada, bo coby robiły
parasole,
Gdyby nie było deszczu.
Kindermwelt.

Zebrali się na ciemnym niebie chmurki
I deszcz spłódził z chmur, jak oku
Na ulicy ludzie z parasolem w ręku
Przedwzięto spieszę do domów.
W ciepłym pokoju mały chłopiec
Kłęczał
Na krześle pod szybą okienką:
Jakże by chętnie cały dzień tu śleczął
I patrzył na tę pogodę jesienną.
Gdyby to ja tak mógł kiedyś...
Jakby to było ładnie
Chodzić po mieście z parasolem w ręku
Radować się, gdy deszcz spadnie.
Przypomniał sobie urodziny Jasia,
Który wśród wielu śliczności

Deszcz

Troché 'smiechu

POWAGNE PYTANIA NADEŚLANE
PRZEZ CZYTELNIKÓW.

— Co robi Wrona gdy skończy się z rodzicami. Jeszcze tylko zmówi grzechnie paciorek i pójdzie spać.

— Jakich kamieni najczęściej jest w wodzie?

— Dlaczego jak kogut pieje, to zamyka oczy?

— Jakich jest najwięcej drzew w lesie?

— Też nie... Nie mam nie boli.

— A to szkoda, bo mogłbym się pomodlić za ciebie.

lat 11.

Koło kołecem, Warszawa, lat 11.

(Szpilki, Warszawa)

REZOLUTNY BOBUS.

Jest wieczór. Maty Bobus zagna się z rodzicami. Jeszcze tylko zmówi grzechnie paciorek i pójdzie spać.

— Tatusiu — zwraca się do ojca — główka cię nie boli?

— Nie, synku.

— A nogi?

— Też nie.

— To może brzuszek?

— Nie, moje dziecko.

— A gardło?

— Też nie... Nie mam nie boli.

— A to szkoda, bo mogłbym się pomodlić za ciebie.

Na pozostałych gaznach
 Władną sennie róże,
 Czerwieńnię się już na klonach
 Liście piękne, długie...
 A po ziemi jak kobierce
 Liście się rozwuły
 Zaużył głuchó wiatr jesienny
 Drzewa zapłakały.
 Idzie jesień przez ogródek
 Łzami się zalewa
 Bo na świecie szaro, pusto
 Nawet piak nie śpiewa...
 Zmarły cicho wszystkie kwiaty
 Obsypał płatkami
 Jedno bawią się samotne
 Kolorowe braki.

(Ewa Dąbrowska, Warszawa, lat 14).

RÓŻE JESIENNE

Zapachną kwiaty
 Zapachną zioła
 Zawszeć słonkiem
 Wiosna dokoła.

(Hania Łabęda, W-wa, Piusa XI. Lat 12).

Zgasło słoneczko
 W samotnej przestrzeni
 Pomiedzy kwiaty
 W szedzie dokoła.
 Zwiedły już zioła.
 Księżyc uciął srebrny
 Świecący w górze
 Spogłda w pole
 Gdzie rosły róże.

Zgasło słoneczko
 W samotnej przestrzeni
 Pomiedzy kwiaty
 W szedzie dokoła.
 Zwiedły już zioła.
 Księżyc uciął srebrny
 Świecący w górze
 Spogłda w pole
 Gdzie rosły róże.

Zgasło słoneczko
 W samotnej przestrzeni
 Pomiedzy kwiaty
 W szedzie dokoła.
 Zwiedły już zioła.
 Księżyc uciął srebrny
 Świecący w górze
 Spogłda w pole
 Gdzie rosły róże.

(Ewa Dąbrowska, Warszawa, lat 14).

przedczesnie
 Za ich piękno zniszczone
 Za ich przedczesny zgon

Wiersze nadesłane

Kochany Miku!
Dowiedziałam się od mojej przyjaciółki Basi, że powstała gazetka Fama, która interesuje się dziećmi. Mam zmartwienie bo jest już zaimm i wszystkie dzieci chodzą na ślizgawkę a ja nie mam żywe i muszę siedzieć w domu. Tatusi i mamusi boją się żebym się nie przeziębiła i nie powzwałałam mi chodzić na ślizgawkę. I dlatego jest mi smutno bo wszystkie moje koleżanki nie chcą przychodzić do mnie bo wolą się ślizać. Kochany Miku, poradź mi co ja mam zrobić. Tatusia i Mamusi jeszcze o tyżwy nie prosiliam bo boję się.

Estusia Milne
Warszawa, lat 11

Wyku Miku!
Gdy mam wolny czas od nauki, to
zawsze czytam książki albo bawię się z
moimi kolegami, którzy przychodzą do
mnie bardzo często. Lubię kino i często
jak są odpowiednie dla młodzieży obra-
zy chodzę razem z moją mamusią.
Wacek Twardowski, Warszawa,
lat 12.

ich zal. Lubie zapach jodyny.
 Jaś Konopacki
 z Jerozolimskiej lat 10.
 Młga gazetko!
 Gdy dostaje od mojego tatusia swo-
 ją tygodniówkę, to ją chowam do swojej
 zelaznej skarbonki, a klinczyk jej daje
 mamusi. Chce zaoszczędzić tyle, żebym
 gdy dorosnę mógł uczyć się w politech-
 nicie i potem pomagać moim kochanym
 rodzicom.

Andrzej Kopeć, Warszawa,
 lat 13

ny. Latwiej już aeroplanem razem z
tatem i bardzo mi się to podobało.
Walcie się nie balem. Gdy dorosnę to
muszę zbudować wielki aeroplan jakie-
go jeszcze nie ma.

P. S. Stefus-Padełku! czy już zapom-
 niałeś o mnie? Czy myślisz już nie lubisz-
 mi ja Ciebie bardzo lubię. Czuję Was
 mocno. Odpiszcie mi tak samo w me-
 tej Famie.

Kochana Aniu i Pudliku!
 Przepraszam Was bardzo, że tak dłu-
 go nie pisałam, ale byłam zajęta w szko-
 le, gdyż miałymy osiemnasto testy. Czy
 mój kochany Pudlek o mnie zapom-
 niał, bo wcale do mnie nie pisał. Jak
 W się czujecie. Jaka jest u Was pogó-
 da? W Warszawie jest bardzo brzydko,
 bo pada deszcz. Shuchaj, Aniu, jak ja
 mam Ciebie nazywać, może Zybka? Po-
 doba Ci się? Czy jeżdżicie jeszcze na
 rowerze, bo ja nie, ale za to będę się
 ślizgała, bo dostałam od cioci łyżwy.
 Czarny kot Bubul straszenie za Wami
 tęskni i ja też. Trochę dalej macie list

Do Famy dzieci!
Tatusiek przysłoił Famę a ja bardzo
uśmiechałam się z niej. Nigdy jeszcze nie
pisałam do żadnej redakcji i strasznie
się boję. Proszę wydrukować mój list
to znowu napiszę.

Zosia Sz. z Jasnej,
lat 9.

do mamy i kiedy po godzinie Dr. Ziemia schodził po schodach, chłopcy ujrzeli mamę w oknie ze łzami w oczach, ale chłopcy się nie smucili, bo wiedzieli, że to są łzy radości.

Od tego czasu Dr Ziemia zjawiał się często i przynosił mamie coś do przepisywania i mama stawiała się z dnia na dzień weselsza. Jednej niedzieli po południu Dr. Ziemia, który już dawno owdowiał, przyszedł do mamy i przyniósł ze sobą trzydziestą złotowłosą córkę.

reczkę, polcił na swój koszt kupić ciasta i ugotować kakao. W tej chwili urzeczywistniły się marzenia Jurka z zaczarowanego kraju baśni i rzuca spojrzenia na mamę, stojącą przy oknie, do której podszedł Dr. Ziemia i złożył pocałunek na jej rękę.

„Ty, zdaje mi się, że dostaniemy nowego ojca, ale później muszę go zapytać, czy umie dzielnie pracować“.

(Kinderwerl — Berlin).

Skrzynka pocztowa

LIST WUJKA MIKA.

Kochane dzieci i nasi mili czytelnicy, dziękujemy za miłe listy i bardzo się cieszymy, że nasza mała FAMA podoba się Wam. Mamy do Was wielką prośbę, a mianowicie: aby Wasze listy i rękopisy były wyraźnie pisane, podpisane pełnym imieniem i nazwiskiem z dokładnym adresem. Musicie również koniecznie podać Wasz wiek. W poprzednim numerze Famy zamieściliśmy trzy dowcipne rysunki i dwa bardzo dobre wiersze Ewy Dąbrowskiej. Niestety, Ewa Dąbrowska nie podała nam ile ma lat, no i wszystkie dzieci myślą nam pewno, że takie śliczne rzeczy narysowała i napisała dorosła osoba. Otóż mylicie się moi kochani, bo osobiście rozmawiałem z Jej Matką, no i zgadniecie! Ewa liczy sobie 14 wiosen i jest bardzo rozumną dziewczynką. Za swoje wiersze i rysunki otrzymała pierwszą nagrodę: książkę. Julia Tarnowska z Warszawy autorką nowelki p. t. „Sierotka” wyrukowanej

poprzednim numerze liczy sobie lat 11! Za miłą i dobrą nowelkę otrzymasz Julciu również nagrodę. Nagrody będą rozdane w tym tygodniu w piątek.

A teraz jeszcze raz zwracamy się do tych wszystkich czytelników i sympatyków małej FAMY, ażeby przysyłali do redakcji opisy swoich przyków, listy do kolegów i koleżanek, rysunki i karykatury. Możecie również przysyłać Wasze wierszyki, nowelki i zagadki, krzyżówki jak również i dowcipne anegdota. Tu wszystko piszcie sami, bez pomocy osób dorosłych. Jednocześnie Zawiadamiamy Was, że wszystkie będący będziemy poprawiali, aby dzielić im nie było przykro, czytając później swój wierszyk, lub nowelkę wydrukowaną z błędami. Przeczynamy dalsze trzy nagrody za najlepszy wiersz, nowelkę i rysunki.

Wuj Mik.

Listy nadesłane

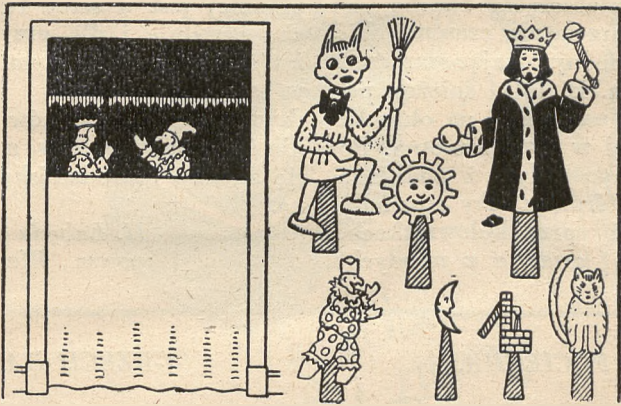
Kochana Redakcjo!
Jestem uczennicą pierwszej gimnazjalnej i uczę się bardzo dobrze. Lubię bardzo lekcje geografii i historii powszechnej. Pan profesor zawsze mnie chwali na każdej lekcji i każe mi opowiadać zadane lekcje. Lubię bardzo szkołę i wszystkie koleżanki, które są bardzo miłe i dobre dla mnie. Ja również jestem dla nich dobra. W czasie przerwy bawimy się wesoło, albo opowiadamy sobie różne historyjki i wrażenia. Wczoraj podczas przerwy czytaliśmy Famerę i postanowiliśmy wszystkie napisać list, ale to jeszcze nie dzisiaj. Tymczasem ja sama piszę, bo chcę się zapytać czy dobrze zrobiłam wczoraj. Pani od francuskiego zgubiła chusteczkę i ja ją znalazłam, ale jej nie oddałam.

tylko jeszcze schowałam. A to dlatego, że nie lubimy wszystkie Pani od francuskiego. Dziewczynki śmiały się bardzo i ja nie przyznałam się, że schowałam chusteczkę. Dzisiaj żałuję bardzo tego, co zrobiłam, bo chusteczka nie była zwyczajną od nosa tylko pamiątkową. Bałam się przyznać, że to ja, tylko chusteczkę położyłam na stole w kancelarii. Pani bardzo się ucieszyła gdy ją znalazła. Żadna z dziewczynek mnie nie zdradziła. Poradzi mi kochana Redakcja, co mam zrobić bo mi teraz wstyd. Z niecierpliwością będę czekać następnej Famy, bo może tam już będzie dla mnie odpowiedź.

Jadzia W. z Żoliborza,
lat 13.

Na futrynie zwykłych drzwi z obu stron należy przyczepić barwny pasek papieru. Pasek ten licząc w dół nie powinien mierzyć więcej jak 50 cm. długości. Następnie przymocujemy z obydwóch stron drzwi rącznik (jak to widać na załączone jrycinie). Po tych wstęp-

podczas przedstawienia. Rączka tekturowa (uchwyt kukłki) nie powinna być widoczna ponad ręcznikiem w czasie przedstawienia. Publiczność siedzi przed sceną w pewnym odaleniu i obserwuje grę kukiełek, którymi kierują dwie osoby ukryte za ręcznikiem. Natu-

nych przygotowaniach, można już rozpocząć przedstawienie. Naturalnie, przed tym należy przygotować kukielki. Każda z nich powinna być odpowiednio wymalowana i wykończona z tektury wysokości 25 cm. Zakończenie takiej kukielki powinno posiadać uchwyty długości 20–30 cm. Uchwyty ten musi być bardzo mocny, a to celem łatwiejszego manewrowania

ralnie stron, po której znajdują się kukielki — musi być ciemna, a to w tym celu, aby cienie ich nie padały na ręcznik. A sztuka? Trzeba było tylko odważyć. Im częściej gramy w naszym teatrze kukielek — tym więcej mamy pomysłów. Opiszcie nam potem jak Wam się udało ta sztuka i czy podoba się Wam teatr kukielek.

— Po co ty ciągniesz kota za ogon?!

— Ja go wcale nie ciągnę. Ja tylko trzymam, a on sam ciągnie.

- low!

CZY PANI CHCE BYĆ PIĘKNA

KĄPIEL PIANKOWA REFLEKSJE

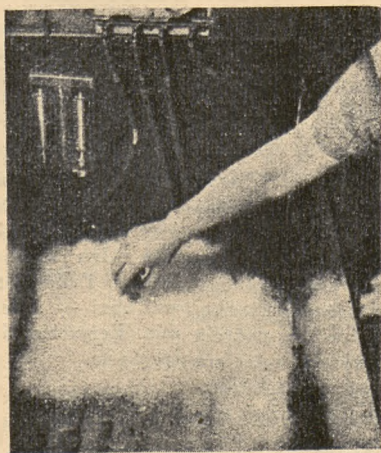
Amerykanka, Helena Heckman, wynalazła pobudzającą cyrkulację krwi i nadającą skórze blask prawdziwej młodości. Poniżej ilustrujemy sposób przyrządzania kąpiel piankowej — jest zdrowie. Kąpiele te

Jeżeli Pani jest źle usposobiona należy to przede wszystkim ukryć. Nic tak nie postarza jak stroskany wyraz twarzy — a czyż nie po to jesteśmy stworzone, aby rozciągać dookoła siebie atmosferę spokoju i bez troski?

Pani marszczy czoło — przykre myśli są przyczyną, że oczy wpadają, tracą blask, spojrzenie staje się twarde, grymas krzywi usta i czyni je szerszymi. Pani stała się brzydka. Depresja nerwowa — niedbałość i obojętność na wszystko, nieodłączone jej towarzyszą — oto przyczyny niestaranego maquillageu. Zbyt uróżowana, jest Pani nie ładna. Natomiast zbyt blada, ma Pani wygląd kobiety „fatalnej”. Nie starczyło cierpliwości na dokładne zwiniecie loków, a teraz sprawia Pani wrażenie zaniedbanej. Naturalnie i lakier na paznokciach stracił już połysk i równomierny ton. O zgrozo! Oznaka humoru najfatalniejszego — szwy pończoszek biegają zupełnie krzywo.

Ma Pani słuszną, życie nie zawsze jest miłe i łatwe, ale na szczęście, kobiety, dzięki całemu wymyślnemu arsenale środków pomocniczych, fryzjerowi i modytce mogą o wiele łatwiej podkreślić swój ładny wygląd zewnętrzny aniżeli mężczyźni. Proszę wierzyć, jeżeli mimo wszystko nie przestanie Pani dbać o urodę, wesołość powróci, a z nią i odwaga stawienia czoła wszelkim przeciwnościom. Szczęście i dobry humor rzadko idą w parze, ale powinna Pani być dość silną, aby ukazywać swemu otoczeniu wesołą i pogodną twarz — nawet jeśli to są tylko pozory.

DEMISE WEBER
(„Vu et Lu” Paryż).

1) Należy mydło włożyć do wanny i z chwilą kiedy ciepła woda wlewa się przez rury — mydło powoli zmienia się w pianę.

2) Uczucie odprężenia następuje już po kilku minutach.

3) Należy być spokojną, by zabieg wywołał pożądaną efekt.

4) Okład na twarz z tejże pianki ma wygładzać zmarszczki. Zmęczenie znika — uśmiech powraca.

5) Trzeba się zabawić! Ulepmy figurkę z piany.

6) Zabieg skończony. Pani wychodzi z wanny prawie z żalem.

(Vu et Lu. Paryż).

Przepisy prababci

WYKWINTNA SAŁATKA Z KAPUSTY KISZONEJ.

Kapustę należy trochę pocukrzyć i obficie skropić dobrą oliwą. Dodać pokrajane w kostkę piklinga, wymieszać i zostawić na 2 godziny.

WYKWINTNA SAŁATKA Z CZERWONEJ KAPUSTY.

Usiatkowaną czerwoną kapustę wrzucić do osolonego wrzątku, zagotować, wyrzucić na durszlak, po czym przelać zimną wodą. Ocukrzyć wlać soku cytrynowego lub dobrego octu, wymieszać. Późem skropić obficie oliwą i dodać jabłko i seler ugotowany pokrojony w kostkę. Można tę sałatkę zaprawić również sosem majonezowym.

SAŁATKA KARTOFLANA.

Dobrze umyte kartofle ugotować w łupinach, obrać gorące. Pokroić w kostkę, dodać drobno usiekanej dobrej cebuli — cukrówki, kto lubi, dodać pokrojone w paseczki pory. Póki ciepłe skropić obficie oliwą i octem lub sokiem cytrynowym, wymieszać i odstawić na 2 godziny.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Sienna 4 m. 3 tel. 5.24-07. Cennik ogłoszeń: zwyczajne 0,50 w tekście za milimetr. 0.70. Prenumerata miesięczna zł. 1.—. Administr. czynna codz. od g. 17—19.

Redaktor. Wł. Skulski.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny: Ludwik Grzegorzczak.

„Drukarnia Lekarska”, Sp. z o. o., Warszawa, Leszno 56, tel. 11.98-73.